

Učiteljski tovariš

Stanovsko političsko glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Prešernova ulica 6/1. Rokopisno ne vračamo. Nepriznanih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letna 60 Din. Za izposojnino 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačujejo letno 10 Din. Oglasi po ceniku in dogovoru, dovek počasi. Pošt. šek. rač. 11.197. Telefon 3112

Misli na praznik uedinjenja

Ideja združitve Jugoslovanov v zgodovini.

Petnajst let je minulo od onega zgodovinskega dne, ko so v največjem veseljju utripala srca vseh Jugoslovanov. Brat je objemal brata, pesem svobode je odmevala in ena sama misel je prešinjala duše vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev: Združeni smo — izpolnil se je stoletni sen naših prednikov, gradimo si svobodni svojo bodočnost.

Več stoletij, že tudi več kot eno tisočletje se je pojavljalo med južnimi Slovani stremenje za združitvijo v čim večjo državno celoto, ki bi mogla kljubovati vsem nasprotnikom slovanstva. Čim se je pojavila v zgodovini našega naroda močnejša osebnost, ki ji je bilo usojeno zasedati vodilno mesto enega ali drugega dela našega naroda, že se je pojavilo tudi stremenje za združitve z ostalimi deli celokupnega naroda. Nastajale so države, ki so se večale in dosegle že tudi v pogledu združevanja lepe uspehe, a na žalost so morale vse te države zopet propasti, ker vladarji poedinci, ki so bili mogočni, niso imeli tudi tako mogočnih naslednikov.

Že pred 13. stoletjem je združil kralj Samo velik del Severnih in Južnih Slovanov v mogočno državo, ki je krepko odbijala napade Avarov in Frankov. Ni bil to poskus združitve Jugoslovanov, vendar je to prvi poskus v naši zgodovini, da se ustanovi mogočna slovenska država. Seveda bi nastala, če bi se takrat združili vsi Slovani, mogočna država od Črnege in Jadranskega do Ledenege morja. Ampak izvedbi take zamisli je nasprotovala takratna patriarhalna razdelitev Slovanov kar je bil zadosten razlog, da je bilo med njimi nemogoče vzbuditi umevanje za mogočno državno celoto. Na žalost je s Samovo smrtjo propadla tudi mogočna Samova država.

Neprestani napadi Frankov so ustvarili drugo večjo državno celoto, ki jo je osnoval Ljudevit Posavski, a to je bil le poskus, ki mu je omajal temelje dalmatinski knez Borna. Vendar smemo ravno ta poskus imenovati prvo združitve ene dela Jugoslovanov.

Od zahoda so pritiskali Franki, a od vzhoda so prodirali Bizantinci. Kot sta bila Samova država in država Ljudevita Posavskega reakcija našega naroda proti prodiranju Frankov, tako so nastajale srbske države, ki so ovirale prodiranje Bizantincev. Mogočno državo je ustvaril že car Dušan, a vendar predstavlja pravo stremenje za uedinjenje Srbov in Hrvatov šele država bosanskega kralja Tvrdka I., ki se je pustil l. 1377. kronati na grobu sv. Save v samostanu Mileševu. Samega sebe se je nazival kralja Srbov in Hrvatov in on je tudi v resnici predstavljal sintezo Srbov in Hrvatov.

Mogočna država kralja Tvrdka, ki je vzpostavil že tudi zvezo z Bolgari, je propadla po njegovi smrti.

S porazom carja Lazarja na Kosovem polju je nastala ogromna vrzel v poizkusih združitve.

Minevalo stoletja! Svobodna republika v Dubrovniku je dajala spodbudo vsem Jugoslovanom in ravno od tu prihaja že v XVI. stoletju ideja potrebe uedinjenja vseh Jugoslovanov. To idejo so gojili in oznanjali svetu dubrovniški knji-

ževniki, dokler niso vstajali preroki in poborniki med vsemi deli našega naroda.

In že je dvignil Karadorde svoj meč, skovan iz pluga, in ga mogočno zavihtel nad glavami Turkov, stoletnih sovražnikov srbstva.

Napoleonova Ilirija vstaja, kot bi jo res oživel Vodnikov klic. Združeni so bili Slovenci in Hrvati pod zaščito mogočnega zavojevalca sveta. In tudi Karadorde bi se rad pridružil tej državi, ker v svojem pismu Napoleonu piše, da upa, da se bo našlo v Iliriji prostora tudi za Srbijo.

Misel, da je združitve vseh Jugoslovanov nujno potrebna za naš obstoj, je med narodom od dne do dne močnejša. Širila jo z idejo ilirizma Stanko Vraz in Ljudevit Gaj, zanjo se zavzema Dositej Obradović in Vuk Karadžić. Nastopila je književnost, ki je pretvorila misel posameznikov v idejo, ki je polagoma prehajala v široke plasti našega naroda. Že se je pojavil tudi Josip Juraj Strossmayer, ki je bil največji glasnik jugoslovanstva. — Njegovo dopisovanje s knezom Mihajlom jasno priča, da je tudi mislil na uresničenje ideje uedinjenja.

Leta 1870. so se sestali v Ljubljani zastopniki Jugoslovanov in sklepali o proglasitvi edinstva Jugoslovanov ter se zavezali, da bodo z vsemi sredstvi delovali za jugoslovansko edinstvo.

Predvojna doba prinaša tudi že neštete žrtve in mnogo jih je bilo, ki so trpeli in umirali za idejo jugoslovanstva.

Zmagovito se vrača po končani vojni kralj Peter Veliki Osvoboditelj kot izvrševalec nešteti prizadevanj skozi stoletja.

Pred nami vstaja mogočna država od Triglava do Kajmakčalana, dasi okrnjena, vendar močna in velika, ki naj bo središče, kateremu se bodo v bodočnosti pridružili še ostali Jugoslovani izven naših mej.

Kralj Aleksander I., ki je l. 1918. proglasil uedinjenje vseh Jugoslovanov, je v doseganih letih svojega vladanja jasno dokazal, da razume voditi svoj narod in državo. Pokazal je svojo odločnost na bojišču, a pokazal je svojo odločnost tudi v miru. Vedno je bilo to v korist celokupnega jugoslovanskega naroda. In ves narod zna ceniti njegova dela, a zna ceniti tudi veličino uedinjenja.

Skozi stoletja se je razvijala, širila in uresničevala ideja združitve vseh Jugoslovanov. Stotisoči so dali svoja življenja za to idejo. Težavna in mučna je bila pot do uedinjenja, a še težja je pot do popolne sloge vseh Jugoslovanov. Petnajst let skupnega, zelo uspešnega dela je za nami. Uspehi niso majhni, a bili bi še večji, če bi bil narod složen in edin.

Jugoslovansko učiteljstvo je povsem jasno in pravilno razumelo veličino našega narodnega uedinjenja. Že petnajst let deluje to učiteljstvo med narodom za složno in sporazumno delo, ki vodi do njihovih uspehov. Vzgoja mladino, vzgoja narod! In ko bo učiteljstvo vzgojilo nov rod, ki se bo zavedal, da je v slogi moč, ki bo smatral uedinjenje kot največjo svetinjo, za katero je treba žrtvovati prav vse takrat bo ta rod tudi spoznal največjo važnost potrebe, da moramo žrtvovati mnogo več moči za kulturni dvig našega naroda. —ž.

in telesno začele rasti v vojnih in povojnih letih, generacije, ki prav za prav sploh še niso začele živeti v poklicih, za katere so se težko in v samozatajevanju pripravljale dolgo vrsto let. Tik pred vstopom v realno življenje in delom v njem, kjer bi lahko uresničili svoje načrte in ideale, pokazali svojo samostojnost in pripravljenost, jim je usoda zaprla vrata. Inteligenčna mladina, med njimi so zastopane že tri najmlajše učiteljske generacije, je kot zadnja zašla v armado brezposelnih.

Nas predvsem zanima stanje najmlajših, ki so poklicani, da bodo, upamo v kratkem, šli med narod, ne kot učitelji med štirimi stenami, temveč kot zreli borci in z ljubeznijo v srcu, katero bodo sejali med ljudstvom.

Tri učiteljske generacije so takoj po dovršenih študijah zašle v položaj, katerega prav gotovo niso predvidevale. Ne sme se preko dejstva, da so bili s podaljšanjem in poglabljenjem študija na učiteljskih oškodovani časovno abiturienti, kateri sedaj zopet že leta čakajo namestitve. Starejše učiteljske generacije so sprva nekako ljubosumno gledale na abituriente, ki so dovršili učiteljske že po preje omenjenih reformi. Reforma učiteljske bila glede poglobitve izobrazbe povsem umestna in kljub podaljšanju za eno leto. Preje so lahko abiturienti v najugodnejšem primeru končali maturo z 18. letom in običajno takoj dobili nameščenje, torej so šli že v pubertetni dobi med zrele ljudi, kdor se seveda ni zabarikadiriral samo med šolske stene. Mislim, da bi bilo prav, da bi moral vsak učitelj, preden gre med narod, doseči polnoletnost. Saj je službovanje na kmetih nekaj drugega kot filozofiranje na vladnici. Seveda ne mislim s tem reči, da so sedanji abiturienti že a priori kvalitetno boljši od prejšnjih. Pač

pa se z vso upravičenostjo lahko trdi, da bo danes sicer nezaposlene (in pravilni izraz, manualni delavec je lahko brezposeln, duševni delavec pa je še vedno lahko zaposlen, včasih še prezaposlen!) mlade učiteljske generacije v bližnji bodočnosti resno prijele za delo v našem podeželju in med učiteljstvom samim.

Stanje, v kakršnem živimo danes, pa nima na prvi pogled samo negativnih strani, ima v sebi tudi nekaj pozitivnega. Koliko perečih problemov se je v dobi ugodnejše konjunktore prezrlo, ki pa so stopili v ospredje šele danes. Človeštvo se bo počasi začelo zavedati svojih napak in zablod, današnje stanje bo ljudi prav gotovo iztrebilo in spravilo na pravo pot. Se nikoli prej tako kot danes veljajo Goethejeve besede: »Es bildet sich ein Charakter im Strom der Welt!«

Mladi učiteljski abiturienti niso takoj po študijah vrgli knjig v kot, ne, prepričali so se, da je minimum, kar jim je dala šola. Za poklic, za kakršnega so se odločili, je treba temeljitih priprav in trdnosti, značaja, kot morda za noben drug poklic ne. Današnje težko stanje jih ni spravilo v malodušje in obup kljub mnogokrat nevdržnim materialnim razmeram, saj med njimi ni magnatov, ki so prečestokrat združene s tihimi tragedijami in disonancami v družinah. Onim, ki so dopuščale razmere, so šli na univerzo, drugi pa se prav tako intenzivno pripravljajo za delo, ki ga z nezmanjšanim hrepenenjem pričakujejo in se mu niso odrekli že v pripravljanju. Te generacije bodo šle na delo pripravljene kot še nobene doslej. Lahko se reče, da so to duhovno zdrave generacije v moralnem pogledu neoporečne in nacionalno brezkompromisne v smislu jugoslovanskega edinstva. Jenko Metod.

Stanovsko gospodarska razmišljanja

Gospodarska podlaga se maje, zato so v nevarnosti vse moralne in kulturne pridobitve, ki so se zgradile v težkem naporu preteklih dob.

»Učit. tovariš«, dne 16. nov. 1933.

Ta ugotovitev naše sekcije v pozivu za pristop h »Klubu naše kulture« ne tiče sicer naše stanovske organizacije in njenih gospodarskih in socialnih ustanov, ampak naše vasi. Je pa tako tehtna in resnična, da v polnem obsegu velja za vsak stan in končno tudi za vsakega posameznika. Torej bi prav lahko veljala tudi za njene gospodarske in socialne ustanove.

V idejni stanovski organizaciji smo si ustvarili pravo gospodarsko podlago šele v teku zadnjih sedem, osem let. Tisoči našega članstva niso samo na papirju, ampak je vsak posameznik živ član, ki se vsaj zaveda svojih materialnih dolžnosti napram idejni stanovski organizaciji in te dolžnosti tudi izvršuje. Torej te vrste parasitov ni več med nami. In da smo danes — ko preživlja celokupna organizacija jugoslovanskega učiteljstva težko krizo — mi v dravski banovini tako kompaktni in vsled tega, če že ne številčno, pa vsaj idejno tako močni, je to tudi precejšnja zasluga urejenega gospodarstva v stanovski organizaciji, ki proži sredstva za vzdrževanje in delovanje razmeroma velikega upravnega aparata, ki pa vsled naraščajočih poslov jedva zmaga vse delo.

Naša sreska učit. društva so one važne celice v ustroju naše idejne stanovske organizacije, ki tvorijo podlago in obenem tudi središče za vsa stanovsko idejna vprašanja. Ona dajejo prave sekcije za njeno delo. Ona ji prožijo tudi potrebna sredstva. In prav tako bi morala in bodo morala naša sreska društva postati glavne celice tudi za vse naše stanovsko gospodarsko in socialno delo. Kakor se sedaj na sreskih društvi izkristalizira in jasno opredeli stališče članstva do vsakega stanovsko idejnega pokreta, prav tako moramo priti na jasno tudi v vseh stanovskih gospodarskih in socialnih vprašanjih. Vsi moramo vedeti tudi v tem oziru, kje smo in kaj hočemo.

Našemu članstvu je neobhodno potrebna vzgoja, da se bomo zavedali, kaj je stanovsko gospodarstvo, v čem obstoja in kolikega pomena je za ves stan in njegovo idejno borbo. Učiteljstvo vodi in sodeluje v marsikaterih gospodarskih in socialnih ustanovah, ki so namenjene drugim, ne pa lastnemu stanu. Ti gospodarski delavci se zavedajo, kako važnega pomena so dotične ustanove za kraj in ljudi, katerim so namenjene. A, da bi se poglabili v stanovsko gospodarsko in socialna vprašanja, za to jim po veliki večini primanjkuje časa. Zato ta vprašanja ne pridejo na razpravljanje pri zborovanjih sreskih učiteljskih društev, temveč gremo mimo njih, kakor da bi se ne tikala nas in našega stanu. In vendar so ona temelj, na katerem sloni cela stavba organizacije.

Naša sreska učiteljska društva imajo menda vsa brez izjeme urejena lastna materialna organizacijska vprašanja. In vendar, če zasledujemo poročila o njihovih občnih zbo-

rih, dobimo le redko jasno sliko glede njihovega gnotnega stanja. Večinoma se ta točka odpravi s par splošnimi stavki, ki ne povedo skoraj nič. In vendar bi morali povedati vse s številkami. Kakor nimamo vzroka, da bi skrivali prebitke, prav tako ga nimamo za primanjkljaje. Poštenemu in dobremu gospodarstvu se ni nikjer potreba skrivati, torej tudi stanovskemu ne.

Res je, da naša sreska društva nimajo namena kopičiti materialnih sredstev, zlasti ne v tako težkih gospodarskih razmerah, kakor jih imamo sedaj. Zato živijo večinoma iz rok v usta, t. j., dohodke izenačijo s stroški. Kljub temu pa napravijo marsikatera prihranke, kar je znak dobrega in varnega upravljanja z društvenimi sredstvi. Pri nekaterih so dosegli prihranki v teku let lepe tisočake. In kaj napravijo s tem imetjem? Po navadi obdržijo nekaj v rezervi, kar je docela pravilno. Zakaj, vedno je dobro imeti kaj v rezervi, da lahko zadostimo tudi nepredvidenim in nepričakovanim zahtevam, ki so navadno zvezane z gnotnimi žrtvami. Vendar pa ni potrebno, da bi bile te rezerve prevelike. Saj nova sredstva dotečajo sproti, kar je potrebno za normalne redne stroške. — Del vsika pa se navadno razdeli v stanovsko dobrodelne svrhe in pa tudi v splošne. Prav redka pa so tista društva, ki bi se ob taki priliki spomnila lastnih naših gospodarskih in socialnih institucij vsaj s par stotaki. In vendar bi morali vladati med nami načelo, da ob takih prilikah mislimo v prvi vrsti na nje. Če že ne moremo od vsakega posameznika zahtevati, da bi občutil in pojmoval pomen stanovskih gospodarskih ustanov in — po možnosti — tudi žrtvoval kaj v tak namen, potem to vsaj lahko zahtevamo od društva. Pri tem je potreba imeti pred očmi, da je čisto več vreden vzgojni moment, kakor pa resnični materialni efekt.

Naše učiteljstvo ima razne gospodarske in socialne ustanove, ki so se zadnja leta pretvorile v zadruge, katere niso bile že prej. Z vsemi temi ustanovami niso spojene samo materialne dobrine, katere nudijo svojim združnikom in stanu, ampak prav tako in še skoraj bolj tudi moralne, ker so — ali bi vsaj morale biti — hrbenica stanovski idejni borbi. Te nam samim vlivajo samozavest, da ne klonimo, te so nam priborile kolikortoliko stanovsko gospodarsko samostojnost, obenem pa tudi ugled v lajškem svetu. Pa, da sem konkretni: Zamislimo si, da nimamo Samopomoči, ne svojih denarnih zavodov, ne tiskarne in ne doma v Mariboru, pa tudi ne tistega kupčka za dom v Ljubljani in še drugih ustanov. V kakšnem položaju bi bili mi sami! In mislite, da bi nas lajški stanovi vsaj toliko respektirali, kakor nas respektirajo danes? Pa naj bi se še toliko pahal v svojem idealnem stremljenju kot kulturni delavci!

To poglavje je silno zanimivo in vredno, da se vanj poglobimo.

Vem, da so med nami tudi črnogledi, kateri iščejo kakor pri stanovski idejni organizaciji, tako tudi pri učiteljskih gospodarskih in socialnih ustanovah napake. In o teh napakah ti morejo govoriti ure in ure, čeprav gledajo celo stvar le od daleč in jim

Mladi učiteljski abiturienti in naša doba

Ko se je pojavila gospodarska kriza, mnogi niso niti slutili, kakšne posledice utegne imeti. Optimisti so se tolažili, da je le prehodnega značaja in da se v kratkem času povrne še večje blagostanje. Pesimisti, in ti so najbolj nevarni, so šli zopet predaleč in so s svojimi prenapetimi izjavami spravili iz ravnotežja še tiste ljudi, ki niso pod nobenim pogojem hoteli kloniti. Najmanj pa je tistih, ki bi se vsedli in proučili problem nacije svetovnega gospodarstva res do jedra. To so maloštevilni aktivisti, ki imajo svoje največje nasprotnike v melanholičnih pasivistih, ki ravnodušno stoje ob reki življenja in s patološko naslado zro v nagajive vrtničke. Kdor zasleduje razvoj tega nenormalnega stanja od začetka pa vse do danes, lahko uvidi, da dobiva gospodarska kriza že neke oblike konstantnega značaja, kar pomeni, da bo treba vložiti še več napora za rešitev in

odpravo njenega kvarnega vpliva na vsa področja gospodarskega in kulturnega življenja.

Največja, najtežja in obenem najdragocenejša žrtev krize pa je mladina, v ožjem smislu mlada inteligenca!

Iz najnovejšega poročila »Mednarodnega urada dela v Ženevi« je razvidno, kje je kriza med mladino pokosila največ. Razmeroma največje število nezaposlene mladine je v Nemčiji in to v glavnem pod 25. letom! V Zedinjenih državah so imeli že v 1930. l. preko 2 milijona nezaposlene mladine pod 18. letom. V Vel. Britaniji je bilo letos meseca maja 140 tisoč nezaposlenih in sicer od 14. do 18. leta.

Tudi našo državo je zadel v tem pogledu težak udarec, saj ni bilo prizanešeno niti naši mladini. V vseh stanovih se je pojavila brezposelnost v glavnem med naraščanjem. Prizadete so predvsem generacije, ki so duhovno

niso znane podrobnosti. Ti črnogledi vidijo pri takih stanovskih ustanovah navadno le korita, pri katerih se pase nekaj posameznikov. O pravem in resničnem delu se tem ljudem niti ne sanja.

Kakor pa ni nobena človeška ustanova pod božjim solncem popolna, tako prav gotovo se niso popolne naše gospodarske in socialne ustanove. In tudi nikoli ne bodo do cela. Zakaj življenje in čas proizvajata neprestano nove prilike in nove potrebe. In tem se je treba prilagoditi. Če ne, gresta preko nas. Kar je bilo dobro in prav še pred dvajsetimi leti, to danes marsikdaj odpove. Zato pa moramo tudi te svoje ustanove izpopolnjevati in jih prilagoditi sedanjim prilikam. Sicer ne na nos in vrat, ampak stopnjama in previdno. To pa moremo storiti le, ako pri njih sodelujemo kot pravnoveljavi člani. Tako potem lahko spoznamo resnične napake. In če jih zasledimo, ni samo naša pravica, temveč tudi neizprosna dolžnost, da jih bčiamo na pravem mestu in o pravem času.

Razen ene, dveh izjem, imajo vse naše gospodarske in socialne ustanove neprimerno nizko število članstva. Če šteje idejna stanovska organizacija nad 3000 članov, potem je nepravilno in pa tudi nezdravo, da jih šteje gospodarska stanovska ustanova komaj par sto. Potem taka ustanova resnično ne nosi več upravičeno pridevka stanovska. To je potem prav za prav le ustanova ozkega kroga posameznikov, kateri pripadajo našemu stanu.

Zato moramo neprestano stremeti za tem, da pridobimo svojim gospodarskim in socialnim ustanovam primerno število članstva, ki bo vsaj v pravem razmerju s števi-

lom članstva pri idejni stanovski organizaciji. Idealni cilj naš mora biti pri tem ta, da bo vsak član idejne organizacije tudi član stanovskih gospodarskih in socialnih ustanov.

Vem, da je ta cilj še daleč in ga ne bomo mogli tako hitro uresničiti, zlasti ne v sedanjih gospodarskih prilikah. Približamo se mu pa kljub temu lahko vsako leto za nekaj korakov. Da se bo to zgodilo že v doglednem času, o tem sem tako trdno uverjen, kakor sem suren, da bom umrl. Slovensko učiteljstvo je že izvedlo in doseglo marsikaj nepričakovanega še celo v tistih časih, ko je bilo še razdvojeno. Pa bi ne izvedlo in doseglo, ko je idejno strnjeno in kompaktno? Le hoteti je potreba!

Vsa ta dejstva morajo imeti pred očmi naša sreska učiteljska društva. Vsaj ta bi morala biti vsa včlanjena pri vseh naših gospodarskih ustanovah. Pa ne samo z enim, ampak z večjim številom deležev. Te deleže naj bi vplačevala brez posebne obremenitve članstva iz letnih prihrankov, enkrat za to, drugi za drugo ustanovo. Nekatera bi lahko postala celo ustanovniki z večjo vsoto, če se slučajno prihrani. Vsaj del rezerve bi prišel na ta način v kroženje in v prid našim ustanovam. Mesto da leži v poštni hranilnici, v drugih denarnih zavodih ali pa celo doma, bi tako koristil stanu in njegovim ustanovam.

Tega dejstva menda ni potreba še posebej utemeljevati. In vendar je še dokaj sres. učiteljskih društev v naši sekciiji, ki niso člani niti ene gospodarske stanovske ustanove, dasi bi bila lahko že pri vseh. Pa jim ni prišlo na misel. Tudi to je stanovsko gospodarska neorientiranost in — nezavednost.

Pa bodi za danes dovolj!

V obrambo naših kmetsko in gospodinjsko nadaljevalnih šol

SMER KMETSKO IN GOSPODINJSKO NADALJEVALNIH ŠOL V DRAVSKI BANOVINI

V odgovor na notico: »Kmetijski pouk šoli odrasle mladine« objavljeno v »Pohodu« dne 18. t. m. podajamo v izvirščku le par stavkov iz pravilnika za te šole.

Točka 3 pravilnika se pa glasi: (§ 2, t. 3): Kmetško-nad. šola mora upoštevati krajevne razmere in potrebe; iz njih naj organično raste v stalno ljudsko prosvetno središče duhovne, poklicne, narodne in državljanske vzgoje vsega kmetijskega ljudstva. — Ta točka je v pravilniku že od l. 1928. Učni načrt ima poseben predmet: Državoznanstvo, združeno z državljansko vzgojo.

Iz odlokov kraljevske banske uprave, po katerih navodilih učiteljstvo dela, naj navedemo le par odstavkov:

Nadaljevalna šola mora v kmetu krepiti spoznanje in zavest, da je kriza kmetijskega stanu žalostna nujnost svetovne gospodarske krize ter da je rešitev možna z razumnim združnim delom v močni Jugoslaviji. Nadaljevalna šola mora gojiti in širiti ne samo med učenci, ampak med prebivalstvom sploh zdrav optimizem, ki ga ne morejo streti ne trenutni neuspehi ne težke gospodarske prilike.

Z zdravim optimizmom in z veseljem do ustvarjajočega dela morajo te šole smotreno prepojit doraščajoči kmetijski rod, da bo kljub duhovni in gospodarski depresiji z nezlomljivo voljo gradil zdravo kmetsko in jugoslovansko kulturo.

IZ SEJE ODBORA UČITELJIC GOSPODINJSKO NADALJEVALNIH ŠOL

Dne 25. novembra t. l. se je vršila v Ljubljani prva seja ožjega odbora učiteljic gospodinjsko nadaljevalnih šol. Na zadnji seji, ki je bila 10. novem. pred delovnim občestvom v Celju se je sklenilo ustanoviti poleg širjega tudi ožji odbor 3 članice, ki bo imel redne seje vsaj vsak mesec.

Namen ustanovitve tega odbora je poživljenje in poglobitev dela gospodinjsko nadaljevalnih šol, kakor tudi medsebojnega stika z voditeljicami. Radi tega se je izvršila v šir-

jem odboru sprememba. Tovarišica Marija Pleškova je prevzela podpredsedstvo ter vodi vse delo ožjega odbora, tajnica je tov. Andreja Grum-Skuljeva, blagajničarka tov. Marta Plavšakova, ostali odbor je neizpremenjen s tov. Anko Mešičkovo, kot predsednico. Zgoraj imenovane 3 tovarišice tvorijo ožji odbor.

Na seji ožjega odbora v Ljubljani se je razpravljalo o članku: Kmetijski pouk šoli odrasle mladine, ki ga je objavil »Pohod« 18. nov. t. l., v katerem žali učiteljstvo teh šol kakor bi nadaljevalno šolstvo širilo partikularizem med kmetsko mladino. Odbor je sestavil spomenico ter jo odposlal gg. banu, podbanu in banski upravi, s prošnjo, da se to šolstvo posebno zaščiti in krivci pozovejo na odgovor.

Tovarišice, ne pustite se begati po tem in sličnih napadih. Spomnite se samo na zadnje občestvo v Celju, kjer smo kot velika duhovno visoko stoječa skupščina razmotrivali kako pomaga gospodinjsko nadaljevalna šola kmetskim ženam s tem, da jih uči preudarnega gospodinjstva, jih vzgaja v dobre matere in državljanke ter kakšna pota zavzamemo zadevno tudi za naprej, vse v korist in proevit naše države Jugoslavije.

Bodimo si v svesti pravilnosti svojega programa, po katerem delamo že od prvega početka nadaljevalnih šol, ki smo ga ponovno izpovedale na delovnem občestvu v Celju: zdrava sodobna kmetska kultura, praktična vzgoja kmetske gospodinje, ljubezen in zvestoba do države.

Razposlale so se okrožnice za prigrasitev v počitniški pripravljalni tečaj, kakor je bilo sklenjeno na občestvu. Ena voditeljica v srežu je dobila okrožnico, ki jo bo raztolmačila na društvenem zborovanju JUU. Vse tovarišice, ki so dobile to okrožnico, naj akcijo dosledno izvedejo v korist zdravega razvoja tega šolstva.

Na željo voditeljic ponovno objavimo imena zastopnic po okrožjih.

Mešiček Anka, Krčevina pri Mariboru: Maribor desni in levi breg, Dravograd, Prevalje, Ptuj.

Pleško Marija, Vrhnika: Ljubljana — okolica, Logatec.

Tako delo zahteva poštenega, značajnega, iskrenega človeka, takega, ki se zna žrtvovati, ki zna in more sebe zatajiti, ki se je dokopal do onega velikega spoznanja, da je edini smisel človekovega življenja — delo. Ko smo stali ob grobu vsi oni, ki smo kdaj poslušali njegovo besedo, nam je bilo to spoznanje bridko. Bila je slovenska beseda, ki jo je oznanjal. Strogo, očitajoče, dosledno, neizprosno. Kdo je danes še, ki bi vse svoje življenje posvetil pravilnosti oblikovanja, da bi ostala izražena misel čista in jasna? Često premišljuje tole, da je vendarle vkljub vsej študentovski jezi in nerazumevanju, vsaka rdeča pika, ključ ali vprašaj, košček ljubezni in hotenja nekemu dobro storiti. In če pomislimo še na to, da bi vse tisto posušeno rdečilo na mrtvem papirju odtehalo kri živega človeka, je to dokaz, pred katerim je treba kloniti glavo in mnogo misliti. Ni dajal s suho besedo in brezizrazno kretnjo, marveč s svežim glasom in preudarno ter v smehu in veselju. Prav tako je bilo vse njegovo delo in ne samo v šoli, tudi drugje. Kakor ga bo težko pogrešala šola, tako ga bodo težko pogrešala vsa ona številna društva, pri katerih je bil aktivni in požrtvovalni delavec. Človek, katerega življenjska pot ni bila z rožicami postлана, marveč grenka, preprežena z vsemi težavami in bridkostmi življenjske usode, more biti pač samo dober učitelj — pedagog.

Vsi, ki smo stali ob grobu, smo občutili to resnico, ki je ne more spremeniti nihče. Pred nami se je vila vsa ona dolga pot, ki jo je začel tam nekje ob vzhodu Pohorja in ki ga je vodila v široki svet skozi Dunaj in Pra-

Andreja Grum-Skuljeva, Gabrk p. Škofja Loka: Kranj, Radovljica, Kamnik, Škofja Loka.

Plavšak Marta, Trbovlje: Laško, Litija, Brežice.

Rodič Tinca, Stopiče pri Novem mestu: Kočevje, Krško, Novo mesto.

Jankovič Mira, Vojnik pri Celju: Celje, Gornji grad, Slovenjgradec.

Burdian Pavla, Šmarje pri Jelšah: Konjice, Šmarje pri Jelšah.

Pečnik Angela, Čentiba, Prekmurje: Dolj na Lendava, Muska Sobota, Ljutomer.

Vse voditeljice naj pošiljajo svoje želje, predloge in nasvete svojim zastopnicam po okrožjih, zastopnice pa na odbor tajnici.

KMETIJSKI POUK ŠOLI ODRASLE MLADINE.

Nekdo je v »Pohodu« z dne 18. novembra orisal stanje našega kmetsko-nadaljevalnega šolstva in nas na način, ki kaže tega skrbnega dopisnika v čudni luči.

Najbrž se je šele zbudil, da ve le to, kar se godi v tujini; tega, kar je pri nas, pa ne. Če bi se hotel resno informirati, preden je napisal ta članek, bi dobil lahko točne podatke pri banovini in pri naši sekciiji. Lahko se prepriča, da smo tudi mi sami informirani o gibanju v tujini in tudi, da se je izjavil ravno o tem našem delu neki organizator tega šolstva v tujini pohvalno.

Večkrat smo se že uverili, da mnogi ne čutijo, da se je čas premaknil in da sme zahtevati pravice zase vsak, da se njegovo delo ne prizna samo z lepo besedo. Še vedno mislijo nekateri, da je v interesu napredka, če si domišljajo, da imajo monopol na vse, drugi pa naj le delajo in molče. Pri raznih strokovnih društvih se pojavljajo vsako leto trenja; ne vsled tega, ker zahtevamo povsod zastopstvo, kjer delamo, ampak vsled animoznosti proti našemu stanu.

Če je piscu res za to, da pomaga narodu — saj piše, da je življenje danes resno, strogo in realno — bo iskal v dosegu uspehov, sodelovanja in pomoči vseh onih, ki posvečajo temu delu največjo pažnjo. Tako delamo

mi. Nezaupanje napram stanu pa vzbujajo le slabizi.

Pisec članka tudi ne more razumeti, da potrebuje šoli odrasle fant neko podlago, splošno kmečko izobrazbo, ki mu omogoči, da lahko sledi strokovnim predavanjem. Če ne bomo tega nudili mi mladini, kdo pa naj drugi. Zdi se mi, da dopisnik prav malo pozna razmere na deželi. Če bomo pustili mladi no, bo reševala ta narod z nogometom.

Kakšen uspeh rode predavanja in enotedenski tečaji, lahko dokažem, ako želi kdo dokazov. Le stalen kontakt omogoči napredek. Ali ve ta dopisnik, kako so delale podružnice kmetijske družbe, ko so nas odslovile.

Morda piscu ni znano, da smo se vedno borili za izpolnitev in izobrazbo kmetskega naraščaja in trdo delali v prostem času in ob večerih. Romantika našega življenja je že davno za nami.

Vodstvo kmetsko nadaljevalnih šol se je poverilo le učiteljstvu, ki ima razven tečajev, ki jih je napravilo v času svojih počitnic, tudi izpopolnilne tečaje, ki jih je organizirala banska uprava in naša organizacija in z zadostno prakso, ki si jo je pridobilo s študijem strokovnih knjig in s prakso.

Naša organizacija in članstvo se prav dobro zaveda časa. Pogleda naj se samo naše delo, program naših tečajev in našo »Prosveto«. Samo naš stan žrtvuje znaten del počitnic in denar zato, da pomaga narodu.

Očitki glede državljanske vzgoje so, milo rečeno, nesramni. Kdo pa je delal in dela med narodom za idejo nacionalne države. Ali ne leži vse to delo na deželi na naših ramah. Ali ne pozna anonimni dopisnik našega dela pa tudi naših uspehov? V članku sem iskal konkretnih nasvetov. Rad bi vedel, kako bi reformiral pisec to šolstvo; saj to bi imel biti namen članka. S spremembo osebe — v tem grmu bo zajec? Povejte nam kaj stvarnega. Z izpadji se ne pomaga narodu in se ne gradi. Če hoče pisec pomagati narodu, mora priti v naše vrste, med nas, ki delamo, — pa mu bomo hvaležni za vsak dober in pameten svet, še bolj pa za dober zgled.

I. Hrovat.

Drobiž iz učiteljske torbe

(Nabral —nč—)

V uredništvu »Učitelja« se je izvršila osebna sprememba. Dosedanji urednik tovariš Vujica Petkovič je podal ostavko na svoj položaj. Izvršni odbor JUU pa je izbral za novega urednika tovariša Radiša M. Stefanovića, ki je upravitelj vadične na ženski učiteljski šoli v Beogradu. Stefanović se je že doslej precej pridno udeleževal na pedagoškem polju in je bil sotrudnik raznih pedagoških listov. Obvlada odlično italijansko ter se je temeljito poglubil v Montessori-nino pedagogiko. V poslednjem času se je močno poglubil v institucijo otroških vrtec ter jih skušal popularizirati in modernizirati. Na Solunski fronti, kjer je bil komandir čete, je bil odlikovan s francoskim odlikovanjem legije časti. Tovarišu Stefanoviću k imenovanju za urednika »Učitelja« iskreno čestitamo in smo prepričani, da ga bo dvignil na višino modernega sodobnega evropskega pedagoškega glasila.

»Narodna prosveta« posestrima našega »Učiteljskega tovariša« prinaša čisto tudi inserate zdravnikov, zobozdravnikov in drugih. V njih navajajo popuste, ki jih dajejo pacientom iz učiteljskega stanu. Zanimiva je opazka nekega kobnega kirurga, ki je izšla v »N. P.« nedavno in javlja dr. X. Y., absolvent medicinske fakultete v Nanciju v Franciji: »Kao učiteljski sin dajem učiteljskim porodicama 20% popusta.«

Geza Kohn ima največje založništvo knjig v srbskem predelu naše države. Zanimivo je, da je mož iz učiteljske rodovine. Njegov oče je učiteljval v sosednjem Zemunu, ki je bil tedaj še avstrijski. Mladi

Šolskemu radiju posvečajo po vsem kulturnem svetu največjo pažnjo. V programu šolskih radio oddaj sodelujejo čisto tudi najvišji državni funkcionarji. Tako je n. pr. govoril v radiu prosvetni minister ČSR dr. Derer šolski mladini ob 15-letnici obstoja republike. Brnska radio oddajna postaja pa je stopila tudi v službo pedagogike. Ob vseslovenskem pedagoškem kongresu, ki se je vršil tam ob koncu prejšnjega meseca, je prenašal mikrofoni del kongresnega programa.

Naš tovariš iz Vardarske banovine, ki poučuje prirodo in kmetijstvo na šolskem vrtu, gotovo ni menil, da se bo glas o njegovi delovni šoli raznesel tudi med nas. V dokaz, da ima učiteljski stan povsod težkoče, navajamo, da so tovariši iz južnega dela naše države naznanili nekateri neuvredni starši predpostavljanim oblastvom z glavno argumentacijo, češ: šolarji imajo svoje knjige in iz teh se naj uče, vrt pa naj pusti v miru. Na vrt pa naj gre le — seljak!...

Učiteljske lige za poglobitev stikov med narodi Male antante ter z državami, ki so

Moje delo je bilo bogato. Dal Bog, da bi padlo seme na rodovitno zemljo.

Poleg vseh nešteti vencev mu poklanjamo na grob tudi mi svoja: Večen spomin in iskreno hvaležnost.

Šprajc Albin:

† Josip Berce

Za vsako deveto stvar je beseda, za najglobljo, najtišjo je ni!

(Ivan Cankar.)

Tebi, moj »alter ego«, tovariš in najboljši prijatelj, naj pišem posmrtno, ko mi zalivajo oko solze! — Sredi ogromnega dela za Tvojo ljubljeno svečinsko mladino, državo in narod si se moral zgruditi, od srčne kapi zadet, ko je obmejna Svečina še bila najbolj potrebna Tvojega preizkušene vodstva. Tvojih nasvetov, Tvojega dela! — Pač neodumljiva so pota božje Previdnosti! Jedva štiri leta si bil v kraljevini Jugoslaviji upravitelj obmejne štirirazredne narodne šole, naš najboljši sosed, tovariš in prijatelj! In kolikolega ogromnega dela si izvršil tekom teh borih štirih let! Kakšne silne brazde si zoral! — Preustrojil si šolo v moderno šolo delavnico, napravil si iz šolskega vrta park. Ti veliki ljubitelj prirode, dvignil si čebelarstvo, vodil si pevsko društvo in zbor, ki se lahko postavi ob bok najboljšim iz bližnje in daljnje okolice, prirejal si in vodil odrske prireditve z nežno šolsko mladino in odraslimi, slednjimi si seznanjal ljudstvo z najbolj-

† Ljudevitu Mlakarju

Ob sedmini.

Težko je človeku, kadar stoji ob odprtem grobu, pa naj polagajo vanj kogarkoli že, dvakrat pa mu je težko, če izročajo zemlji nekoga, ki ga v življenju ne bo mogel nikoli pozabiti. In ta nekdo, ki ni bil samo znanec, prijatelj, tovariš, ki je bil vzgojnik, ki je s svojo globoko, skrito, bogato dušo zajemal in črpal iz nam neznanih in nedoumljivih sil svojega življenja. Ta človek — vzgojnik, je bil tisti, ki ga je pred kratkim sprejela zemlja.

Dolg in nepregleden žalni sprevod se je zgrnil okrog črne jame, da izkaže zadnjo čast in slovo svojemu dolgoletnemu zvestemu prijatelju, iskrenemu tovarišu in nepozabnemu profesorju.

Stisnilo nas je pri srcu. Torej je vendarle resnica. Do zadnjega trenutka tega skoraj ni mogel verjeti nihče. Pa je padla na krsto prva gruda, za njim še druga in tretja. Ta votel ropot pa je s svojo neizpodbitno resničnostjo našel pot v vsa mlada srca številne množice, stoječe okrog groba. Zdaj se je pričelo tisto slovo, ko hočemo še prav v zadnjem trenutku, ko se že zapirajo vrata minljivosti in odpirajo dvori večnosti, razvozlati in doumeti ono veliko in skrivnostno silo, ki smo jo občudovali do današnjega dne. Saj ni zapustil ne bogastva, ne denarja, ne visokih hiš, samo troje ljudi, ki jim je bil oče, pa tisto majhno in skrito delo, ki mu je žrtvoval življenje. Taka je usoda vseh onih, ki so se udinjali in se še udinjajo z vzgojo mladine in peresom.

naši državi naklonjene, so vzbudile vse povsod veliko zanimanje. Inicijator predloga o ustanovitvi učiteljskih lig, tov. Ivan Dimnik, pa bo moral izdelati še podrobne pravilnike, da stopijo lige čim prej v življenje. Prav te dni poglobljajo naši državni krmarji gospodarske temelje Mali antanti. Naj jim slede še učiteljski za kulturne stike. Pred nedavnim se je mudil v naši državi poljski narodni poslanec Mihael Wovžinovski, naš stanovski drug in predsednik Vseslovenskega učiteljskega saveza. Stopil je v stiki z ofici-

jelnimi predstavniki naše organizacije v Beogradu.

Izmed štirih knjig, ki jih je izdala za leto 1934, naša Vodnikova družba, jih je polovica izpod peres naših stanovskih tovarišev. Ljubljanska tovarišica Ilka Vašetova nam je v »Vražjem dekletu« prikazala Valvazorja in njegovo dobo, celjski tovariš Franjo Roš pa nam je osvežil v knjigi »Zvesta četa« spomine na naša dijaška leta in na čase, ko se je ustanovljala naša Jugoslavija.

Splošne vesti

— **Manifestacijski obhod v proslavo 15 letnice osvobodjenja.** V proslavo 15letnice osvobodjenja priredile združene bojne organizacije v Ljubljani v petek 1. decembra manifestacijski obhod. Vabimo vse tovarišice in tovariše, da se tega obhoda polnoštevilno udeležijo. Navzočnost smatramo za moralno dolžnost. Zbirališče za članice in člane JUU bo na Kongresnem trgu pred manufakturno trgovino Novak ob 16.45. Vse članstvo vabimo, da se polnoštevilno odzove!

— **Kongres mednarodne učiteljske federacije.** Izvršni odbor mednarodne učiteljske federacije v Parizu je sporočil Jugoslovenskemu učiteljskemu združenju željo, da naj bi bil kongres federacije za l. 1934. v kakem mestu Jugoslavije. Izvršni odbor JUU je predlagal Beograd, Split ali Dubrovnik. Glavni odbor federacije je odgovoril, da je določen Beograd za letošnji kongres, ako ta ne bo mogel biti na Dunaju. Večina evropskih učiteljskih združenj je radi ugodnih komunikacij predlagala Dunaj. Ako bodo politične razmere v Avstriji dovoljevale, bo kongres na Dunaju, a v nasprotnem primeru pa v Beogradu, o čemer bo naše združenje pravočasno obveščeno. To bi bil prvi mednarodni učiteljski kongres v naši državi.

— **Zavarovanje naročnikov »Narodne prosvete«.** Uprava »Narodne prosvete« pročuje načrt za zavarovanje vseh naročnikov lista za primer smrti zaradi nesreče. Naročniki ne bodo plačevali nikakih posebnih pristojbin, pač pa bo zavarovan vsak naročnik, ki je plačal dolgovano naročnino za prejšnje leto in naročnino za tekoče leto. Šole, ki so naročene na »Nar. prosveto« lahko določijo upravitelja, ki bo zavarovan. — Da bo mogoče realizirati zamisel, je potrebno, da vsi naročniki vplačajo dolžno naročnino za prejšnja leta.

— **Pokret mlade slovenske vasi in učiteljstvo.** Pod tem naslovom smo priobčili v štev. 16. »Učiteljskega tovariša« članek, ki mu je pomotoma izostal podpis pisca. Članek je spisal g. Stanko Tomšič.

— **Francosko odlikovanje slov. učiteljice.** Dne 25. novembra t. l. je bila v francoskem inštitutu odlikovana tovarišica Minka Očakar, učiteljica v Sv. Križu pri Kostanjevici. Francoska vlada ji je poklonila red officier d'academic. Izročil ga ji je francoski konzul g. marquis Emanuel de Neuville, ki je ob odlikovanju poudarjal, da ji je francoska vlada poklonila to visoko odlikovanje kot priznanje za njeno sodelovanje na mednarodnem vzgojnem področju. Sodelovala je na mednarodnem pedagoškem kongresu v Nizzi in Parizu. Znano nam je tudi, da njeni učenci dopisujejo učencem v Francijo. V teh dopisih jim opisujejo lepoto naše kraljevine. Iz Francije pa odgovarjajo njenim učencem francoski učenci z opisi Francije. Na ta način goji medsebojno spoznavanje in medsebojno ljubezen. Častitamo!

— **Zemljevid »Kamniške planine, Gorenjska ravnina in Ljubljansko polje«** je izšel v založbi Učiteljskega doma v Ljubljani. Šolska oblast je priporočila njegovo rabo pri pouku, ker je res izvrstno učilo. Pri večjem odjemu stane kos samo 4 Din. V isti založbi so izšle Ribičičeve »Igrice«. Vezane stanejo 9 Din, broš. pa samo 6 Din. Naročajte! Pripravne so za šolske odre!

Šimi domačimi deli, bil si »spiritus agens« Sokola, streljačke družine, Ciril-Metodove podružnice, Jadranske straže, tajnik dveh bivših občin, blagajnik sreskega učiteljskega društva JUU, iniciativni sodruženik našega »Pedagoškega krožka« i. t. d. Kdo bi mogel danes vse naštet na primerno oceniti Tvoje, dovoli, — apostolsko delo — tu ob mejli! Osem govornikov je proslavilo pri Tvoji odprti gomili Tvoje mnogostransko delo; ali si jih slišal, »alter ego«?... Dovolj, da seznanim naše tovariše in tovarišice še malo s Tvojim prejšnjim življenjem in življenjskim delom. Rojen si bil 31. marca 1889. leta v Dornbergu, naši neodrešeni domovini. Služboval si v Čepovanu, Prvačini in Oseku. Bil si časten občan občine Osek, kjer si bil tudi nadučitelj. Ko bi bil moral oditi radi odlončnega slovenskega mišljenja v Bari, kjer so Ti tvojo najboljšo življenjsko družico hoteli prestaviti 80 km od Tebe v oddaljeni Oric, in si bil izpostavljen vsem mogočim šikanam, si resigniral na službo in prišel srečno v našo Jugoslavijo orat ledino tu ob mejli. Svoje sončne domovine nisi nikoli pozabil, bil si vedno njen najboljši sin. — Ko smo stali skrušeni ob Tvoji gomili, ali si slišal tudi jok in stok Tvoje šolske mladine, tugo in bolest naših sreč?...
Joža! »Alter ego«! Nad zvezdami se vidimo, to naj bo naša uteha in tolažba v teh žalostnih dnevih, ko smo izgubili Tebe, našega najboljšega prijatelja in tovariša! Predobri Joža, počivaj v Bogu! Spomin na Te v naših srečih ne bo ugasnil, živel bo do konca naših dni.

— **Obvestilo.** V učiteljskih krogih se v zadnjem času pogosto čuje želja, da bi dobili praktično knjigo za pouk telovadbe na osnovnih šolah. Zato sem se odločil, da sestavim tako delo v štirih zvezkih, za vsak razred posebej, in sicer po načelih delovne šole in strnjene pouka. Za prvi razred je knjiga že sestavljena in ilustrirana ter se nahaja že dalj časa pri »Prosvetnem savetu v Beogradu«, da jo priporoči in odobri za učiteljske knjižnice. Ako bo šlo po sreči, bo knjiga do Velike noči izšla, sicer pa gotovo do konca šolskega leta. Toliko v vednost vsem, ki so me ustmeno ali pismeno vprašali, kdaj bo knjiga izšla. — Bajželj Iv., strokovni učitelj v pok.

— **Našel sem damsko uro.** Dobi se pri Perku Ivanu, šol. uprav. Vrhpolje, pošta Moravče.

— **Esperanto je razširjen v vseh državah.** Vse vlade ga priporočajo in tudi denarno podpirajo, zato bi bilo potrebno, da se tudi pri nas začne učiteljstvo zanimati za ta jezik. Vsem onim, ki to resno žele, naznanjam, da otvorim s 1. januarjem 1934. pismeni esperantski tečaj za začetnike in za one, ki so se že kdaj učili esperanto. Učnina mesečno Din 15.—. Natančne informacije daje Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gor.). Priložite znamko za odgovor.

Učiteljski pravnik

§ Ocene učiteljstva. V Roč. katalogu na strani 72, prosim, popravite oceno »nezadosten« v »slab« (2) in »prav slab« (1) v pravilno »nezadosten«, kakor predvideva te rede § 104. zak. o nar. š. v Službenem listu kos 25, štev. 110 z dne 28. II. 1930.

V. G.

§ Kako prideš do duplikata. Pripetilo se je, da sem nekam založil otrokovo gimnazijsko izpričevalo, brez katerega je vpis v novi višji razred nemogoč. Mislim sem: kar h g. ravnatelju pojdem, kolek bom plačal in duplikat bo tu. Pa ni tako. Da bodo tovariši, ki bi jih doletela podobna smola, prišli po najhitrejši poti do zaželenega cilja, naj postopajo takole:

Najprej pišejo ali naj se napotijo v Ljubljansko Merkurjevo tiskarno v Gregorčičevi ulici, in sicer na upravo uradnega Službenega lista. Tam dobe potrdilo, da bo tega in tega dne uradno razglašena neveljavnost izgubljene listine. Za natisk plačajo takoj, ali pa pozneje po položnici 46 Din. Morda kaj več ali manj, kakršno je pač število vrstic. Na potrdilo nalepijo kolek za 2 Din in ga prilože prošnji na bansko upravo. V prošnji prosijo, naj banska uprava dovoli temu in temu ravnateljstvu izstavo takega in takega duplikata. Prošnjo kolekuješ samo s 5 Din. Pri banski upravi je zadeva v par dneh rešena in tekom tedna že lahko dobiš pri g. direktorju duplikat. S seboj pa prinesi še kolek za 5 in 20 Din. Skupaj te torej stane duplikat gimnazijskega izpričevala okrog 104 Din, plus pota in drugi stroški. Poleg vsega pa te še preganja, — vsaj mene je — še — moralni maček.

Mladinska matica

Še par dni časa imate do Miklavža. Ne čakajte več! Napravite otrokom veselje s knjigami Mladinske matice. Okoristite se vsi 25% do 50% popusta.

V nekaj tednih smo razprodali nad 1500 izvodov knjig. V zalogi so še po Din 2'50 broširane in po Din 5' vezane naslednje knjige: Miškolin, Lukec in njegov škorec, Kako smo delali radio, Kresnice IV, in Vrtnaričice. Broširane po Din 3'50, vezane po 6 Din: Kresnice II, Začarani krogi (samo vez.), Brkonja Čeljustnik, Za vsele in žalostne čase. Lovci na mikrobe. — Posamezni vezani letniki Našega roda so po 21 Din.

Od izrednih publikacij imamo še: Miklavževa noč broš. Din 12'—, vez. Din 16'50. Tih življenje broš. Din 6'—, vez. Din 9'— in Din 12'— in Tesla broš. Din 20'—, vezano Din 24'— in Din 28'—. Naročila se odposljejo še isti dan, ko jih uprava dobi, tako da jih lahko dobijo vsi še pravočasno.

Ker so nam zmanjkali vezani izvodi »Za vsele in žalostne čase«, in nam knjigovoznica novih še ni utegnla vezati, prosimo cenj. naročnike, da potrpijo še par dni. Kakor hitro bodo knjige vezane, jih odposljemo.

Iz uprave. Ker nekateri tovariši ne frankirajo reklamacijskih dopisnic in naročilnic, mora plačevati uprava precej kazni. Prosimo cenj. poverjenike, da si odtržejo za znamke pri naročninah, da nam ni treba plačevati dvojne zneska.

ANKETA ZA MLADINSKI ČASOPIS

Ob navzočnosti odbora Mladinske m., iniciatorjev za Mladinski časopis, izbranih na skupščini, se je vršila dne 26. t. m. v Ljubljani anketa za mladinski časopis. Anketa je prisostvoval tudi predsednik sekcije JUU in 2 zastopnika sreskih društev.

Najprej so se prečitali tozadevni sklepi banov. skupščine, potem predlogi ormoškega sreskega društva in končno pismi tov. Vrance in Tratarja, ki se ankete nista mogla udeležiti in sta poslala zato svoje pismene predloge.

Debata se je sukala najprej okrog vprašanja, ali naj se izda poizkusna številka mladinskega časopisa ali ne.

V tem pogledu se je sklenilo: Poizkusna številka naj izide. December in januar naj se uporabita za vestno pripravo, list pa naj izide v februarju. V marcu in aprilu zavzame učiteljstvo na zborovanjih svoje stališče, da pride pripravljeno k skupščini, kjer bo samo odločalo, ali naj izhaja z novim šolskim letom nadalje »Naš rod« s publikacijami M. M. kot dosedaj, ali pa novi mladinski časopis. Oboje hkrati v teh težkih časih ne more izhajati, življenje enega pomeni smrt drugega.

Da se laže izvršijo kalkulacije glede stroškov, izide poskusna številka v isti nakladi kot »Naš rod« in se bo razposlala kot priloga temu proti doplačilu 50 par za številko.

Priprave za časopis izvrši poseben odbor 5 članov, ki obenem uredi to številko. V ta odbor so izbrani: tov. Župančič, Dovgan, Zervaj, Jurančič in Vrance.

Za seje imenovanega odbora da M. M. na razpolago po 300 Din za vsako sejo v najvišjem znesku 1500 Din. — Izplačila izvrši tov. Župančič, kateremu anketa poveri tudi nalogo, da skliče prvo sejo.

Vsi sklepi teh sej naj se pošiljajo sekciji JUU v Ljubljani obenem s kopijo za M. M., da bosta o vsem poučena.

Do izida poskusne številke mladinskega časopisa naj se vse debate za novi časopis

ali proti njemu ne objavljajo v listih. Vsi morebitni nasveti in mnenja naj se pošiljajo ta čas sekciji z opombo, da jih da v pogled tudi odboru M. M. Istočasno s poskusno številko se razpošlje učiteljstvu okoliščina z navodili, kako naj se postopa, da se izve, kako je mladina v resnici poizkusni list sprejela in ali je za »Naš rod« ali za novi časopis. Tudi učitelji naj podajo ta čas svoje mnenje o uporabljivosti takega lista. Zato naj se odprti tedaj debata na vseh učiteljskih zborovanjih in v »Učit. tovarišu«. Tu naj poda svoje mnenje predvsem odbor za časopis sam, pa tudi odbor M. M., sekcija JUU in eventualno še razne osebnosti iz pedagoškega in literarnega sveta.

Učiteljstvo bo stalo v tem pogledu pred skupščino pred važnim korakom, zato mora biti vestno pripravljeno, da bo prav odločilo.

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljski dom v Ljubljani. V spomin na Ganglovo 60letnico je poklonil domu tovariš g. Juraj Režek, učitelj v pok. v Ljubljani, sto dinarjev. Koliko bo imel posnemovalcev? Tovariš V. K. iz K. drži svojo obljubo in je poslal domu 100 Din kot 2. obrok. Naj bosta navedena vsem ostalim svetla zgled!

Blagajnik Lj. učit. doma.

—g Članom Učit. Samopomoči. V mesecu novembru t. l. nismo imeli nobenega smrtnega primera. Zato so prejeli člani, ki imajo za pretečene mesece poravnane vse članke prispevke, v teh dneh položnice za poravnavo prispevka podpornega sklada za januar in februar 1934. in sicer (s poštino) v znesku Din 11'—, zakonski pari Din 21'—. Ob koncu decembra t. l. uprava ne bo predpisala prispevka za podporni sklad, ker bo tedaj upravnina in rezervni sklad za l. 1934.; prihodnji predpis za podporni sklad bo ob koncu januarja 1934. — Učit. Samopomoč ima 2540 članov. Posmrtnica znaša Din 12.700'—.

Klub prijateljev vaše kulture

—v Učiteljstvo in kultura naše vasi. Pod tem naslovom priobčuje »Kmetijski list« od 22. nov. t. l. na uvodnem mestu celoten oklic za pristop učiteljstva v »Klub prijateljev vaše kulture« pri sekciji JUU, kakor ga je priobčil predzadnji »Učit. tov.«. »Kmetijski list« navaja ustanovitev kluba s posebnim poudarkom kot »odločen korak našega učiteljstva« ter naziva ustanovitev kluba kot »akcijo za kulturni in gospodarski napredek naše vasi«. V uvodu piše »Kmetijski list« sledeče:

»Naše učiteljstvo se je odločilo za velik korak naprej, ki ga bo brez dvoma vsa naša javnost z veseljem pozdravila: »Učiteljstvo je sklenilo, da osnuje v okviru svoje stanovske organizacije poseben »Klub prijateljev vaše kulture«, ki si je nadel nalogo, da bo delal z vsemi močmi ne samo za dvig šolske izobrazbe ljudstva, ampak da bo posegel globoko v ves kulturni razvoj in napredek naroda zlasti v gospodarstvu. — To je velepomembna odločitev in da bodo ljudje spoznali cilj in namen tega pokreta, o katerem bomo kasneje še obširno govorili, navajamo danes iz »Učiteljskega tovariša« glavne točke proglašenja, ki ga je objavila sekcija »Jugoslovenskega učiteljskega združenja« za dravsko banovino v Ljubljani.«

—v Odziv »Kluba prijateljev vaše kulture« s strani znanstvenih krogov. Ustanovitev kluba prijateljev vaše kulture pri sekciji JUU pozdravlja tudi poznan strokovnjak univerzitetni profesor gosp. dr. Anton Melik. Poslal je poseben dopis, s katerim se je »klub« baval na zadnji seji. Univerzitetni profesor dr. Melik se že več let bavi s proučevanjem naše vasi in je že pred leti želel razširiti idejo proučevanja naše vasi med učiteljstvom. V »Geografskem vestniku« št. 1.4., leta 1933., ki ga on ureja, sta priobčena dva sestavka, ki sta v ozki zvezi s tem vprašanjem, t. j. razprava dr. Sv. Ilešiča: »Kmetiska naselja na vzhodnem Gorenjskem« in razprava univ. prof. dr. Melika: »Kmetiska naselja na Slovenskem«, s kartami. »Geografski vestnik« prinaša poleg tega v teh številkah zanimive razprave o »Smeri in poti našega izvoza« in »Odnosaj med padavinami in cikloni v Jugoslaviji«. — Ze tedaj je univ. prof. dr. Melik izdal posebno »Navodila za proučevanje kmetijskih naselij«. Gosp. profesor dokončuje sedaj večje delo »Geografijo Slovenije« — etnografske, brez ozira na drž. politične meje. V tej knjigi bo osnova znanja o naši zemlji in človeka na njej ter njegovih delih, ki bo potrebno za nadaljnjo zgradbo proučevanja naše vasi in kmetijske kulture. Knjiga bo opremljena s kartami in fotografijami. Na to delo namerava nasloniti svoj novi načrt za nadaljnje proučevanje naše vasi ter bo izdelal nova navodila po vzorcu sličnih navodil za francoske učitelje, tudi za krajevno proučevanje, ureditev krajevnih šolskih muzejev itd. — Klub prijateljev vaše kulture pri sekciji JUU je sklenil stopiti v ožji stik z g. univerzitetnim profesorjem ter se odzvati njegovemu prijaznemu vabilu za ožje sodelovanje.

—v Tudi v Beogradu so pozdravili »Klub prijateljev vaše kulture« pri sekciji JUU. »Narodna Prosveta« ponatiskuje v svoji številki z dne 26. novembra t. l. poziv učiteljstvu za pristop v »klub« v srbohrvatskem prevodu pod naslovom »Klub prijatelja seoske kulture«.

—v Utrinki z zbora delovnega občestva kmetijskih nadaljevalnih šol v Celju. Pod tem naslovom priobčuje »Kmetijski list« dne 22. novembra t. l. v uvodu o pokretu in

uživanju učiteljstva v kmetjski milje in našo vas sledeče:

»Potrebno je, da gremo pregledno skozi razmotrivanja in vprašanja, ki jih je reševalo delovno občestvo na svojem zborovanju dne 6. novembra t. l. v Celju, kjer je učiteljstvo v pretežni večini dokumentiralo popolnoma nov duh, ki vlada med našimi kulturnimi delavci vasi. Vsa vprašanja, tičočna se bodisi učiteljev iz enega ali drugega dela banovine, ki so se ta dan razmotrivala, so bila prežeta z res čisto novim duhom, ki ga pred par leti skoraj nismo poznali. Brez majhne izjeme so vsi prisotni izražali res pravo ljubezen in pravi smisel za našega kmetjskega človeka, ki ni imel prilike v temni pretekli dobi, da bi si razširil svojo izobrazbo, bodisi v splošno prosvetnem ali strokovnem in gospodarskem oziru. Skoraj neverjetno, pravim, radi tega, ker sličnih razmotrivanj pred par leti ni bilo slišati nikjer. Z veseljem se lahko poudari, da je tudi med najvažnejše nosilce prosvete na naši vasi prodril nov duh, duh kmetstva in kulturne kmetjsko-zavedne vasi. Namen vsega je bil predvsem: naši vasi izobrazbo, samozavest, samostojnost, kot najvažnejše temelje kulturnega naroda. Vse bolj prihaja do spoznanja, da je merilo kulture naroda kmet in nihče drugi in da je obstanek naroda in države odvisen od kulture kmeta in širokih plasti našega naroda.«

Ekskurzijski odsek

—eo Smučarski tečaj. V zvezi z notico, ki je bila objavljena na tem mestu v zadnji številki »Učit. tov.«, prosimo vse tovariše in tovarišice, da čimprej pošljejo svoje naslove in eventualne predloge. Tečaj se bo vršil predvideno od 27. decembra dalje na Gorjušah. Da ne bo koga zmotilo silvestrovanje in da bi ostal doma, sporočamo že vnaprej, da imamo v programu svoj silvestrov večer. Gorjuše so krasna izletniška točka, še prav posebej pozimi in so oddaljene od Mrzlega studenca eno in pol uro, od Ogorelka tričetrt ure, od novega smučarskega doma, ki bo otvoren v decembru, pa eno uro. Cena za hrano je od 8 do 16 Din dnevno. Prenočišča bodo skupna in pa po privatnih stanovanjih. Vsak naj tudi javi, kako je izbral, tako glede hrane, kakor prenočišča in to takoj. Prijavilo se je že lepo število tovarišic in tovarišev. Hitite s prijavitmi, ker je število omejeno. Tovariši abiturienti bodo imeli tečaj najbrže do 7. odnosno do 10. januarja. Tov. učiteljem bo na treba odmeriti čas v soglasju z dolžino počitnic. Za enkrat cena še ni definitivno določena, bo pa minimalna. Prihodnjič vam javimo program in točnejši načrt. Prijavljenci bodo o vsem dobili, poleg objav v »Učit. tov.«, tudi še podrobna pismena obvestila. Smuk!

Šolski radio

—r X. teden. V torek dne 5. decembra bo pripovedovala ga. Minka Kusova sledeče pravljice: 1. Alibaba in razbojnik. 2. Bogatin in siromak. 3. Deklica in pesoglavci.

Kmetijska radio-predavanja: V nedeljo dne 3. decembra ob 7. uri 45 min. Namen letošnjih kmetijskih predavanj v radiu; ing. Zidanšek Josip. Ob 16. uri: Važna vprašanja iz pridelovanja krompirja; ing. Sadar Vinko.

Stanovska organizacija JUU iz društev:

= JUU SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo skupno z litijskim društvom dne 9. decembra 1933. v telovadnici St. Jakobske šole v Ljubljani.

Na dnevnem redu je predavanje ge. dr. Pirkmajerjeve »O Lavtarjevi metodi z ozirom na smernice modernega računskega pouka in o učnem načrtu za nižje organizirane šole po Lavtarjevi metodi«. — Po predavanju se vrši zborovanje ločeno in so na dnevnem redu organizacijske zadeve.

ODBOR.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

= JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 9. dec. 1933. ob 9. uri v telovadnici šole na Grabnu v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročila odborov. 2. Predavanje dr. Josipa Mihelaka ZKD. Kako čitam gospodarski del časopisa? 3. Predlogi.

ODBOR.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM bo zborovalo v soboto 2. dec. 1933 točno ob 10. uri v šoli v Kozjem. Razen čitanja zapisnika in dopisov je na dnevnem redu poročilo predsednika JUU g. Dimnika, in referata »Nekaj o ovađustvu«, tov. Podjavoršek in »Izvenšolsko delo — uspehi in neuspehi«, tov. Prislana. Pridite vsi v čim lepšem številu! Vabljeni novi tovariši(-ce) in abiturienti(-ke)!

ODBOR.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU bo zborovalo v četrtek dne 7. dec. 1933. ob 9. uri v drž. narodni šoli v Kočevju. Dnevni red: 1. O Lavtarjevi metodi in o učnem načrtu za nižje organizirane šole po Lavtarjevi metodi. Predava gospa M. dr. Pirkmajerjeva. 2. Poročila predsednika in dopisi. 3. Javno udejstvovanje učiteljskega referenta tov. Kmet in Vodopivec. 4. Slučajnosti.

Udeležba vseh — naša stanovska dolžnost.

Odbor.

= JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITIJI bo zborovalo v soboto 9. dec. t. l. ob 9. uri dopoldne v telovadnici šentjakobske dekliške osnovne šole v Ljubljani. Dnevni red: 1. »O računstvu v delovni šoli.« Predava gospa dr. Pirkmajerjeva, soproga g. podbana. 2. Društvene zadeve — poročila funkcionarjev. 3. »O novih učnih načrtih, sestavi učnih načrtov za nižjo narodno šolo in o šolsko-upravnih zadevah ter šolski administraciji.« Referira sreski šol. nadzornik tov. Bezcljak. Posamezna šolska upraviteljstva in tov. učitelji(-ice) naj stavijo gosp. referentu takoj pismeno vsa tozadevna vprašanja. 4. Predlogi, slučajnosti.

Odbor.

= JUU SRESKO UČIT. DRUŠTVO GORNJI GRAD zboruje na Rečici ob Savi in sicer v soboto 9. dec. po prihodu poštne avtobusa. Udeležba častna zadeva.

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH bo imelo redno zborovanje v soboto, dne 9. decembra ob 10. uri v Rogaški Slatini. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu referat tov. Sotoška o učilih in nazorilih v dobi krize. Zborovanja se bo udeležil upokojeni tovariš Sumer in se prosi za polnoštevno udeležbo. Pol ure pred zborovanjem bo seja upravnega odbora.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LAŠKEM je zborovalo v Laškem v soboto dne 4. novembra 1933. Zborovanja se je udeležilo izmed 136 organiziranih članov 124, kar znaša 91%.

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

Predsednik je iskreno pozdravil na novo vstopivša tovariša Velkavrh Jožeta in Pardubskega Rajka. Zatem je izrekel v imenu društva sožalje tovarišicam Groznikovi, Pleskovičevi in Urbančičevi ob bridki izgubi mater in otrok.

Glede pravnega konzultanta in ustanovitve obrambnega sklada pri sekciji se po kratki debati ugotovi potreba in sprejme predlog sekcije.

Soglasno je bil nato sprejet sklep, da se članarina v ta namen zviša za 50 par odnosno 5 Din letno za člana.

Delovni program društev za l. 1933./34. bo preštudiral odbor in pritegnil k sodelovanju zlasti mlajše tov. in tovarišice.

Poročila o banovinski in glavni skupščini je podal tov. tajnik. Tov. blagajnik je poročal, da se članarina v redu plačuje in da so člani plačali malenkostne dolge tudi iz prejšnjih let.

Sprejeta je bila resolucija, ki se glasi v zadevi izvolitev učiteljev v občinske zastope po novem obč. zakonu.

Dušan Lunder, tajnik. Pleskovič R., preds.

+ JUU sresko društvo v Kamniku je imelo svoj redni občni zbor združen s sreskim učiteljskim svetom v soboto 21. oktobra 1933. v Domžalah.

Po sreskem učiteljskem svetu je otvoril tov. predsednik Arrigler občni zbor in povabil k udeležbi tudi vse neorganizirane članke. Omenil je sedemdesetletnico tovariša Tomana, katerega je društvo izvolilo za svojega častnega člana.

Nadalje je poročal tov. predsednik o važnih zadevah, ki jih je imel odbor reševati tekom leta ter je poudarjal, da je uspešno vršil svojo dolžnost, v kolikor mu je bila dana možnost vpliva na rešitev posameznih zadev.

Nadalje se je odobrilo tajniško poročilo, blagajniško poročilo pa se je vsled odsotnosti tov. blagajnika preložilo na prihodnje zborovanje.

Sprejeti so bili sledeči sklepi:

Vsak član plača 5 Din za pravnega referenta. Ker je prispevek letni, plača vsoto društvena blagajna.

Članarina ostane za prihodnje leto v izmeri kot doslej, ker na manjšo ni misliti.

Volitev delegatov za banovinsko skupščino in za glavno skupščino se preloži na prihodnje zborovanje.

Prihodnje zborovanje bo v Ljubljani. Kraj in čas naj določi odbor.

Za predsednika šolskega in vrtnarskega krožka je bil soglasno izvoljen tov. Primožič, ostali člani krožka se določijo na prihodnjem zborovanju ali seji.

Ant. Arrigler, l. r., Ivan Stenovec, l. r., predsednik. zapisnikar.

+ SRESKO UČIT. DRUŠTVO V KAMNIKU je zborovalo dne 18. novembra 1933. v Ljubljani.

Predaval je tov. Peterlin »O postanku svetovja«.

Delovni program za l. 1933./34. Prvih pet točk se soglasno sprejme. Točka 6. — Poročevalsko službo v organizacijske liste prevzame

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

tov. Peterlin Lojze. O 7. točki je poročal v »Učit. tovarišu« predsednik sekcije tov. Dimnik. Z ozirom na 8. točko se sklene, da se program predavanj določi za vse leto. Določijo se že na zborovanju predavanja za prihodnje štiri mesece.

Za brezposelne abituriente nakaže društvo 200 Din. Prostovoljno naj prispeva vsak tovariš mesečno 1 Din za brezposelne tovariše.

Soglasno se sprejme razrešnica blagajniku. Delegat za anketo o mladinskem časopisu je tov. Peterlin Lojze. Časopis »Naš rod« naj ostane kot je, a naj se izpopolni.

Pravilnik o disciplinskem postopku v organizaciji se sprejme.

Ant. Arrigler, l. r., Ivan Stenovec, l. r., predsednik. zapisnikar.

Novosti na knjižnem trgu

—k Načela nove šole spisal Ante Defrančeski prof. v Zagrebu. Knjiga nam predloži vse ono, kar tvori jedro nove šole. Iznešena so vsa didaktična načela nove šole v teoriji in pojasnjena z mnogimi praktičnimi primeri. V knjigi je želel sestaviti iznesti vse, kar je učitelju najbolj treba, kar ga najbolj zanima in si želi znati. Posebna pažnja je posvečena strokovni samodelavnosti z navodili, kako jo čimprej dosežemo. Knjiga obsega 120 strani in stane 20 Din. Naroča se pri pisatelju Klaičeva ulica 66/II.

—k Zbori. Pred par tedni je izšla 5. šte. revije zborovske glasbe Zbori, ki jo urejuje Zorko Prelovec. Književna priloga prinaša poleg drugega članek Pet minut pred zborom, v katerem je več lepih misli, namenjenih članom pevskih zborov. Bogato izbira ima tudi glasbena priloga: Z. Prelovec »Nad mojim grobom« (moški zbor) in »Očka moj je delavec (mladinski zbor); prav efekten je mešani zbor M. Tajčevića: »Vesele popevke«.

Ta revija mora v vsako šol. knjižnico, saj ji je letna članarina samo 50 Din.

—k Luka Kramolc: Domovini. Knjižica ima lep izbor deklamacij za državne in narodne praznike. Če pogledamo poglavja: Uedinjenje, Čuvanju Jugoslavije, Sv. Ciril in Metod, Sv. Sava, J. J. Strossmayer, Vidov dan, Domovina, ti si kakor zdravje, Sestram in bratom onkraj, se uverimo, da je dobilo učiteljsvo prav bogato zbirko izbranih biserov za vse narodne in državne praznike. Knjigo je izdala in založila knjigarna Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg, d. z. o. z. Tisk Delniške tiskarne v Ljubljani.

—k Naši onstran meje. Uredil in izdal Peter Pavlovič, natisnila tiskarna Merkur v Ljubljani. V 103 straneh obsežni knjižici nam urednik prikazuje Julijsko krajino, julijske Jugoslovane ter njih Kalvarijo. V naslednjih poglavjih nam predloži slovenski Korotan in korotanske Slovence. V zadnjem poglavju nam prikaže naš narod med Rabo in Donavo. Knjižico krasi mnoge slike opisanih krajev in trije zemljvidi. Učiteljsvu bo knjiga dober priročnik pri zemljepisnem in zgodovinskem pouku.

—k Kunčič Mirko: »Prigode krojačka veseljačka« in druge pravljice. Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. 1933. Str. 80, cena broš. Din 26, vez Din 36. — Niso izvirne, le posnete po Hauffu, Viedermannu, Grimmu, Tolstoju in drugih najboljših pravljicah svetovnega slovstva in že ta imena sama nam jamčijo najbolj za njih vsebino in obliko. Za Miklavža ali za božič bodi za naše najmlajše primerno darilce.

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

—k Ivan S. Turgenjev: Plemiško gnezdo. Za 50 letnico smrti I. S. Turgenjeva je izdala in založila Jugoslovanska knjigarna kot 14 zvezek Leposlovne knjižice v prevodu Jože Arka. Plemiško gnezdo je roman, s katerim je postal Turgenjev ljubljeneček ruskega čitačevega občinstva.

—k Albin Prepeluh: Agrarna reforma. Tiskala Univerzitetna tiskarna J. Blasnik nasl. v Ljubljani, založila »Zveza slovenskih agrarnih interesov«.

Knjiga, ki nas podrobno seznaja s tem aktualnim socialnim problemom, bo dobro služila učiteljsvu, katero je potrebno, da se o tem vprašanju dobro pouči.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priloga: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

MENJAM S TOVARIŠICO

svoje učiteljsko mesto v Limbušu pri Mariboru z drugim mestom v bližini Maribora, Ljubljane ali na Gorenjskem. Naslov pri upravi »Učiteljskega tovariša«.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

IGN. ŽARGI

Telefon
št. 2069

LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA 11

ZA DAME!

Obleke, plašče, bluze, perilo.

ZA GOSPODE!

Krasne srajce, velika izbira kravat.

ZA OTROKE!

Obleke, plašče, predpasnike, perilo, čepce.

PO PRIZNANO NIZKIM CENAM!

Damske plašče in obleke

Za gospode po meri Vam nudi po najnižjih cenah

NOBLESSE

LJUBLJANA, GAJEVA 1, nebotičnik

Naročajte pri tvrdkah, ki inserirajo

v našem glasilu!

Podpirajte in širite Mladinsko matico!

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3